

عزت نفس بر فرایندهای شناختی، گرایش‌ها، نیازها، علاقه‌ها و آرمان‌های فرد اثر گذار و اثر پذیر است. **پیشرفت تحصیلی** نیز میتواند متأثر از میزان عزت نفس دانش آموز باشد. "الیس پاپ" و همکارانش دریافته اند که **بین عزت نفس مثبت و نمره‌های بالا در مدرسه‌ها، رابطه‌ی مستقیمی وجود دارد.** عزت نفس، یک جنبه‌ی مهم در کارکرد یا کنش کلی فرد بوده و با زمینه‌های دیگری چون: سلامت روانی اجتماعی و عملکرد تحصیلی او در ارتباط است. **افرادی که دارای عزت نفس پایین تری هستند، نسبت به آنانی که عزت نفس بالاتری دارند، بیشتر تحت تاثیر رابطه‌های قانع کننده قرار میگیرند و بیشتر به هم رنگی و هم نوایی در موقعیت‌های اجتماعی تن در می دهند.** عزت نفس، از خصوصیات شخصیت هر فرد میباشد که برای ارزش یابی و قضاوتی به نسبت پایدار برای او نسبت به خود، دلالت دارد که از تولد تا بزرگسالی علاوه بر تاثیر پذیری کودک از روند رشد جسمانی، تحت تاثیر عامل‌های مختلفی از جمله: خانواده، نزدیکان، مدرسه، فعالیت‌های جسمانی، سلامت جسمانی، پیشرفت تحصیلی و..... قرار میگیرد.

به نظر میرسد که رابطه‌ی بین پیشرفت تحصیلی و عزت نفس، یک رابطه‌ی دو طرفه باشد، یعنی از طرفی داشتن عزت نفس، موجب پیشرفت تحصیلی میگردد چرا که در باور داشتن خود و برداشت مثبت از خویشن در یادگیری، انگیزه برای تحصیل و..... اثر گذاشته و موجب پیشرفت تحصیلی میشود و از طرفی دیگر، موفقیت‌های تحصیلی در رسیدن به اوج در کار آموزش، موجب افزایش عزت نفس می شود. بسیاری از روانشناسان معتقدند که بین این دو متغیر (عزت نفس و پیشرفت تحصیلی) رابطه‌ی تنگاتنگی وجود دارد. به طوری که میتوان با افزایش یا کاهش در یکی از آن‌ها، متغیر دیگر را نیز دستخوش تغییر کرد. به عقیده "کوپر اسمیت" کودکانی که عزت نفس بیش تری دارند، کسانی هستند که در آنان خلاقیت، استقلال و احساس ارزشمندی بیشتری وجود دارد و کمتر تحت تاثیر و نفوذ عامل‌های محیطی قرار میگیرند. **جامعه‌ای که افراد آن از عزت نفس بالا و احساس مسوولیت برخوردار باشند، در مقابل فشارهای روانی، تهدیدها و واقعیت‌ها، مقاوم و پایدار خواهند بود.**

عزت نفس برای جوانان و نوجوانان، اهمیت اساسی دارد. این کیفیت‌های روانی که به تدریج شکل می‌گیرند، پایه‌ی بهداشت روانی، شایستگی‌ها، ارتباط سالم و سازگاری اجتماعی، پیشرفت تحصیلی و آرمان شغلی محسوب می‌شوند.

هم چنین اهمیت تاثیر پیشرفت تحصیلی در سلامت روانی دانش آموزان، به حدی است که برخی از متخصصان، آن را دست کم تا نیمه‌ی دوم دوره‌ی نوجوانی، معیار اساسی برای تشخیص عملکرد سالم دانسته‌اند.